

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Kjell Rautio

DATUM
2016-01-19

DIARIENUMMER
20150482

ERT DATUM
2016-02-05

ER REFERENS
DS: 2015:58

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Reformerade stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning (Ds 2015:58)

LO har valt att endast lämna yttrande över de delar i den aktuella promemorian som bedöms vara särskilt relevanta.

Sammanfattning av arbetsgruppens förslag

En arbetsgrupp inom Regeringskansliet har gjort en översyn av regler och tillämpning av socialförsäkringsförmånerna handikappersättning och vårdbidrag. Målet för översynen, så som det formuleras i direktivet, har varit att åstadkomma ett mer sammanhållet system för ersättning till personer med funktionsnedsättning. Syftet med förslagen är att göra förmånerna mer förutsägbara för både medborgare och ansvarig myndighet, mer tidsenliga, hållbara över tid och rättssäkra.

I promemorian föreslås att två nya socialförsäkringsförmåner ska införas – en merkostnadsersättning vid funktionsnedsättning hos barn och vuxna samt ett omvårdnadsbidrag till föräldrar vid funktionsnedsättning hos barn. Dessutom föreslås en rätt till förkortning av normalarbetstid i föräldraledighetslagen i syfte att underlätta för en förälder som har barn med funktionsnedsättning att kombinera omvårdnaden av barnet med en anställning. Förmånerna handikappersättning och vårdbidrag ersätts av de av arbetsgruppen föreslagna nya förmånsslagen.

LOs synpunkter

LO delar arbetsgruppens analys som leder fram till att det behövs ett nytt regelverk på det aktuella området som syftar till ökad förutsägbarhet för både medborgare och myndighet, tidsenlighet, hållbarhet över tid och rättssäkerhet. Det är också bra att särskilt fokus har lagts vid att föreslå regler som är tydliga samt enkla att både tillämpa och förstå. Dessutom är språkbruket i behov av en modernisering. LO anser att den begreppsapparat som arbetsgruppen föreslår är väl motiverad.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

När det gäller förslagen om att införa de två nya ärendeslagen, omvårdnadsersättning och merkostnadsersättning, är LO i grunden positiv till de förslag som arbetsgruppen lägger fram. Som arbetsgruppen konstaterar syftar denna förändring inte till att skärpa regelverket och försvåra för medborgare som är i behov av stöd att beviljas detta. Detta föranleder LO att ifrågasätta de ekonomiska ramarna och konsekvenserna när det gäller det nya regelverket.

LO anser att arbetsgruppen grundligare borde ha övervägt och analyserat behovet av en resursförstärkning av stödet till de personer som är i behov av de stödformer som föreslås.

LO är positiv till att det införs en rätt till förkortning av normalarbetstiden i föräldraledighetslagen i syfte att underlätta för en förälder som har barn med funktionsnedsättning att kombinera omvårdnaden av barnet med en anställning. LO tillstyrker även att förkortning av normalarbetstiden ska knytas till omvårdnadsbidraget genom att en förälder¹ har rätt till förkortning av normalarbetstid i de fall omvårdnadsbidrag lämnas för barnet.

Arbetsgruppen föreslår att fem ersättningsnivåer, istället för nuvarande fyra som gäller för vårdbidraget, ska införas för den nya merkostnadsersättningen. LO anser att arbetsgruppen i dessa delar gör en rimlig avvägning mellan exakthet och effektivitet. Detta innebär så som LO bedömer det att de nuvarande tröskeleffekterna i ersättningen minskar.

Idag är det framförallt kvinnorna som tar det största familjeansvaret för barn med funktionsnedsättning. Ur jämställdhetssynvinkel är det därför bra att, så som arbetsgruppen förslår, föräldrar ska kunna dela rätten till omvårdnadsbidrag och att båda föräldrarna dessutom får rätt till förkortning av normal arbetstiden om omvårdnadsbidrag lämnas för ett barn. Detta borde rimligen öka förutsättningarna för kvinnor och män att ta ett mera jämställt ansvar för omvårdnaden om barn med funktionsnedsättning. Förutsättningarna ökar även för kvinnor och män att få samma möjligheter i fråga om tillgång till arbete och utvecklingsmöjligheter i arbetet.

Samtidigt är det viktigt att göra en grundlig uppföljning av de föreslagna regelverken. LO vill då särskilt framhålla betydelsen av att, mot bakgrund av den könsmissiga snedfördelning som idag föreligger för vårdbidraget, kartlägga och analysera vilka könsmissiga mönster som kan urskiljas i det

---

¹ Rätten till arbetstidsförkortning ska omfatta barnets föräldrar och de personer som enligt föräldraledighetslagen jämställs med föräldrar.

nya förmånssystemet. Uppdraget bör då, som föreslås, innefatta att kartlägga och analysera könsfördelningen i fråga om de barn för vilka omvårdnadsbidrag lämnas. Vidare bör ingå att belysa hur det nya omvårdnadsbidraget – inklusive rätten att kunna få förkortad arbetstid – har inverkat på kvinnors respektive mäns delaktighet i och ansvar för omvårdnad och tillsyn. Uppdraget i denna del bör också innefatta eventuella förslag till åtgärder Försäkringskassan kan behöva vidta.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Kjell Rautio